

Stališče GZS do Predloga zakona o trošarinah

Poudarki:

- Odprava administrativnih ovir
- Zagotovitev enotne dolgoročne razlage zakonskih določb (pravna predvidljivost)
- Odprava nepravilnosti iz preteklosti
- Zagotovitev primerljivega poslovnega okvira za elektointenzivna podjetja

Ocena stanja

Vezava na:

- Predlog zakona o trošarinah (EVA: 2015-1611-0022)

Gospodarska zbornica Slovenije že vrsto let opozarja, da potrebujemo davčno reformo, ki bo v času konjunktura še dodatno prispevala k razvojnemu obratu gospodarstva in večji zaposlenosti. Tem ciljem so sledile tudi obljube Vlade RS, ki naj bi davčno razbremenila delo, in na drugi strani predvsem z manjšo javno porabo ter drugačni davčni obremenitvi premoženja, predvsem s smiselno uvedbo davka na nepremičnine. Davčna razbremenitev dela bi povečala zaposlenost, prispevala k rasti plač in s tem k večji potrošnji.

V skladu s Celovitim načrtom projektov na davčnem področju se je Vlada RS zavezala, da bo v letu 2015 med drugim zasledovala naslednje cilje:

- zmanjšati stroške zavezancev in čas, potreben za prostovoljno plačevanje javnih dajatev;
- povečati pravičnost davčnega sistema (preprečiti izogibanje plačilu dajatev in zavlačevanju pri izterjavah);
- povečati obseg pobranih dajatev ob nespremenjenih davčnih stopnjah;
- zmanjšati obseg sive ekonomije in drugih oblik izogibanja plačilu javnih dajatev;
- omogočiti poplačilo obstoječega dolga na način, ki omogoči nadaljnje poslovanje gospodarskih subjektov;
- pospešiti procese odločanja v davčnih zadevah.

Eden izmed predvidenih ukrepov za doseg teh ciljev pa naj bi bil tudi odprava administrativnih ovir v davčnih postopkih in posledično sprejem novega Zakona o trošarinah.

Gospodarska zbornica Slovenije je na podlagi dogovora s Finančno upravo RS v začetku oktobra 2014 FURS posredovala določena izhodišča in opozorila na do tedaj zaznane težave z izvajanjem trošarinske zakonodaje.

Skladno z usmeritvami Vlade RS in zahtevami gospodarstva, da ne bo novih obremenitev je naše pričakovanje, da tudi nova trošarinska zakonodaja ne bo dodatno obremenila gospodarskih subjektov, temveč iskala smiselne rešitve, ki lahko privedejo tako do administrativne razbremenitve kot tudi dejanske stroškovne razbremenitve gospodarstva.

GZS je v Manifestu 5.0 poudarila potrebo po večji stabilnosti davčnega sistema brez stalnih (ne)napovedanih sprememb ali sprememb v zadnjem hipu (npr. novembra/decembra za prihodnje leto). Zavezujoča informacija FURS mora postati bolj uporabna za davkoplačevalce. Aktivna pomoč državnih organov davčnim zavezancem v primeru dvomov, brez izogibanja odgovornosti za pojasnila ali navodila, ki morajo biti podana v zakonsko opredeljenih rokih (kratkih – nekaj dni).

GZS vseskozi opozarja, da je pri pripravi davčne reforme potreben celovit pregled bremen gospodarstva s ciljem, da se zagotovi transparentno, enostavno in predvsem pravno varno okolje, ki ne bo odvisno od vsakokratnih povečanj javnih izdatkov. Zato je nujno, da se davčna reforma uvede celovito in da so vse predvidene in z gospodarstvom čimbolj usklajene spremembe, istočasne.

Stališče GZS

Pozdravljamo spremembe na področju odprave administrativnih ovir in odprave nejasnosti določb, vendar pričakujemo drugačen, predvsem pravno varnejši, odnos do zavezancev po tem zakonu.

Menimo, da sploh na področju davčne zakonodaje norme ne smejo biti takšne narave, da se v različnih časovnih obdobjih različno razlagajo, še posebej, če gredo razlage v škodo gospodarskih subjektov. Vsak takšen poseg pomeni spremembo položaja gospodarskega subjekta, ki ga ni mogel utemeljeno pričakovati.

Predlogi GZS

V nadaljevanju podajamo konkretna vprašanja oziroma pripombe na določbe Predloga zakona o trošarinah.

19. člen Predloga ZTro-1

Predlagamo, da se ta člen dopolni tako, da bo iz njega nedvoumno razvidno, da se odpust plačila trošarine v režimu odloga odpusti tudi za ugotovljen primanjkljaj pri skladiščenju gotovih izdelkov imetnika trošarinskega skladišča v neposredni povezavi s procesom skladiščenja ali prevoza izdelkov.

Obrazložitev:

V 19. členu so določeni primeri, v katerih se trošarina za trošarinske izdelke v režimu odloga odpusti. Odpust trošarine se omeji samo na tiste dogodke v režimu odloga, ko trošarinska obveznost dejansko nastane in se zmanjša ali odpiše, zaradi specifičnega dogodka, ki vpliva na količino trošarinskih izdelkov, za katere obveznost trošarine ne bo nikoli nastala, kar dejansko pomeni, da ni več možno uveljavljati odpusta trošarine za primanjkljaj pri proizvodnji. Odpust se lahko uveljavlja v obliki proizvodnega normativa, ki je določen za specifični proizvodni proces, in je naveden v skladu s specifično proizvodnega procesa trošarinskega izdelka v dovoljenju za imetnika trošarinskega skladišča oziroma dovoljenju za oproščenega uporabnika. Proizvodni normativ se ne uveljavlja z zahtevkom za odpust in zanj tudi ne nastane obveznost za obračun trošarine.

Glede na dosedanje izkušnje pri trošarinskem poslovanju (imamo trošarinsko skladišče) se popolnoma strinjamo s predlagateljem, da je nedvoumno zapisano, da se »odpust plačila trošarine za primanjkljaj pri proizvodnji« ne uveljavlja z zahtevkom za odpust in zanj tudi ne nastane obveznost za obračun trošarine, pač pa se odpust uveljavlja v obliki proizvodnega normativa, ki je običajno naveden tudi v dovoljenju imetnika trošarinskega skladišča.

Eden izmed ciljev predloga zakona so tudi odprave administrativnih ovir in odprava nejasnosti, ki so se pokazale pri izvajanju predpisa v praksi. Prav pri sleditvi tega cilja pa predlagamo, da se določila 19. člena (odpust plačila trošarine v režimu odloga) in 22. člena (režim odloga), ki se nanašajo na primanjkljaj pri proizvodnji trošarinskih izdelkov in primanjkljaj, ki je neposredno povezan s procesom skladiščenja, nedvoumno zapišejo že v samem zakonu. Naš predlog temelji na »različni interpretaciji« veljavne zakonodaje, ki posledično za imetnike trošarinskega skladišča, ki proizvajajo, skladiščijo, prejemajo in odpremljajo trošarinske izdelke v režimu odloga plačila trošarine, pomeni dodatno, neproduktivno administrativno delo. S posebnimi zahtevki morajo uveljavljati odpust za primanjkljaj pri proizvodnji trošarinskih izdelkov, ki nastane pri polnitvi in za katerega je določen proizvodni normativ, naveden tudi v posebnem dovoljenju, torej zanj ne nastane obveznost za obračun trošarine. Sicer smo mnenja, da primanjkljaj pri proizvodnji trošarinskih izdelkov, tudi po veljavni zakonodaji ni predmet zahtevkov za odpust, torej se proizvodni primanjkljaj ne uveljavlja z zahtevkom za odpust in tudi zanj ne nastane obveznost za obračun trošarine. Žal pa se zaradi različnega razumevanja zakonodaje, od imetnikov trošarinskega dovoljenja danes zahteva dodatno

administrativno delo tudi za odpuste plačila trošarine, za primanjkljaj na osnovi proizvodnega normativa, za katerega obveznost plačila trošarine ne nastane.

22. člen Predloga Ztro-1

Predlagamo, da se v tem členu nedvoumno zapiše, na kakšen način se rešuje primanjkljaj pri proizvodnji izdelkov v trošarinskem skladišču.

Obrazložitev:

Dejstvo je, da se lahko trošarina odpusti za trošarinske izdelke, ki so v režimu odloga in so navedeni v 19. členu (ugotovljeni primanjkljaj, uničenje, denaturacija, uporaba trošarinskih izdelkov za proizvodnjo drugih trošarinskih izdelkov, poraba za namene testiranja in nadzora itd.), proizvodni primanjkljaj pa je namensko črtan.

Ta člen določa »režim odloga«. Obveznost za obračun trošarine je odložena, ko za trošarinske izdelke velja režim odloga, tudi v primerih proizvodnje trošarinskih izdelkov v trošarinskem skladišču. Po zapisani dikciji režim odloga preneha, vendar ne nastane obveznost za obračun trošarine, ko je imetniku trošarinskega skladišča, ob izpolnitvi pogoje v skladu s tem zakonom, plačilo trošarine odpuščeno ali oproščeno.

Pri opravljanju svoje osnovne dejavnosti, ki temelji tudi na trošarinskem dovoljenju, v odlogu plačila trošarine, družbe skladiščijo tudi proizvedene trošarinske izdelke. Dejstvo je, da tudi pri skladiščni manipulaciji trošarinskih izdelkov v trošarinskem skladišču »na skladišču gotovih proizvodov«, prihaja kljub skrbnemu in gospodarnemu ravnanju, do primanjkljaja iz naslova razbitja, razlitja in okvare blaga. Pri obravnavanju le-tega se upošteva Pravilnik o stopnjah običajnega odpisa blaga v proizvodnji pijač (primanjkljaj in uničenje iz naslova kala, razpisa ali razlitja, razbitja in okvare blaga), ki se sklicuje tudi na Zakon o davku na dodano vrednost. V obravnavanem predlogu zakona je zapisano, da se imetniku trošarinskega skladišča lahko odpusti obveznost za obračun in plačilo trošarine tudi za primanjkljaj, ki je neposredno povezan s procesom skladiščenja, kar je podobno zapisano tudi v veljavnem zakonu. Dejstvo pa je, da je zakonodajalec z izvedbenim aktom »Pravilnik o največjem dopustnem primanjkljaju trošarinskih izdelkov« (Ur. List RS, št. 44/2013), pravico do uveljavljanja odpusta za primanjkljaj pri skladiščni manipulaciji trošarinskih izdelkov, odzvel. Po mnenju zakonodajalca se plačilo trošarine (primanjkljaj pri skladiščenju), za trošarinske izdelke, ki so že pakirani za prodajo na drobno, ne odpusti. Dejstvo je, da v režimu odloga plačila trošarine lahko skladiščijo trošarinske izdelke praviloma le imetniki trošarinskega skladišča oziroma oproščeni uporabniki. Predlagamo, da se tudi pravica do odpusta plačila trošarine za tovrstni primanjkljaj, nedvoumno zapiše v novem zakonu. Samo izvedbeni postopki naj bodo definirani v izvedbenem aktu, ki ga predpiše minister za finance. Menimo, da je potrebno skozi celotni zakon primanjkljaj pri proizvodnji trošarinskih izdelkov« obravnavati enako.

1. odstavek 73. člena Predloga Ztro-1

Trenutna ureditev pomanjkljivo določa, da je uporaba alkohola in alkoholni pijač oproščena plačila trošarine, če se uporablja v proizvodnji zdravil. Glede na novo opredelitev oziroma dopolnitev, v primerjavi s sedanjo ureditvijo, torej eksplicitno navezovanje na pomen zdravil po Zakonu o zdravilih, nas zanima ali to sedaj pomeni, da se lahko uporablja etanol tudi v namene raziskav, priprave proizvodnje, proizvodnje in kontrole kakovosti. V kolikor temu ni tako, predlagamo, da se sledi spodnji obrazložitvi.

Obrazložitev:

V farmacevtski industriji je uporaba etanola precej razširjena, saj se uporablja v različnih fazah lansiranja farmacevtskega proizvoda na trg:

1. V fazi razvoja in raziskav je etanol pomemben kot topilo v vseh fazah razvoja novega farmacevtskega proizvoda, pri čemer se etanol uporablja predvsem v laboratorijskih postopkih, čemur ustrezna je tudi količina porabljenega etanola;
2. V fazi priprave proizvodnje za izdelavo farmacevtskega proizvoda, pri čemer je ob vsaki zamenjavi farmacevtskega proizvoda na isti proizvodnji liniji potrebno zagotoviti izpolnjevanje vseh zakonskih zahtev s področja dobre proizvodne prakse v smislu preprečevanja kontaminacije med posameznimi farmacevtskimi proizvodi;
3. V fazi proizvodnje farmacevtskega proizvoda, kjer etanol nastopa kot nujno potrebno topilo za zagotovitev ustrezne tehnološke kakovosti farmacevtskega proizvoda;
4. V fazi kontrole kakovosti, pri čemer je z ustreznimi laboratorijskimi postopki potrebno zagotoviti ustreznost vseh predpisanih parametrov navedenih v registracijski dokumentaciji, na osnovi katere je bilo pridobljeno dovoljenje za promet s farmacevtskimi proizvodi.

Vse navedene faze so neločljivi dela proizvodnje farmacevtskih proizvodov. Obremenitev porabe etanola s trošarino v navedenih procesih lahko pomeni tudi bistveno zmanjšanje konkurenčnosti, zaradi česar bi obstajala velika verjetnost ukinitve posamezne od navedenih operacij za nekatere farmacevtske proizvode in prenos le-teh na druge lokacije izven Slovenije.

Zato predlagamo, da se člen, ki bo v prihodnje urejal to področje (sedanji 44. člen Ztro) dopolni na sledeči način, da je uporaba alkohola in alkoholnih pijač oproščena trošarine, če se uporablja v proizvodnji farmacevtskih proizvodov (zdravil in farmacevtskih učinkovin) za namen njihove proizvodnje, priprave proizvodnje, kontrole kakovosti oziroma razvoja in raziskav.

89. člen Predloga Ztro-1

Predlagamo, da se diferencirana cena trošarine uvede takoj s sprejetjem ZTro-1. Poleg tega predlagamo, da se za četrti razred uvede višina trošarine, ki je kot minimalna predpisana v Direktivi 2003/96, torej za odjem po točki 7.4. IV. stopnja nad 10.000 MWh po ceni 1 €/MWh.

Obrazložitev:

Papirna industrija že od leta 2010 opozarja MF, da plačuje previsoke trošarine pri električni energiji glede na konkurente v tujini, saj panoga po direktivi ni direktno oproščena plačila in v Sloveniji ne more uveljaviti statusa «energetsko intenzivne industrije», ki bi omogočal znižanje plačila trošarine ali oprostitev, kot je za to panogo običajno v drugih državah članicah EU. Že v času priprave ZTro-1, oktobra lani, smo vam poslali pobudo v smeri znižanja trošarine pri električni energiji, ki je tudi v prilogi tega dopisa, z dokazi o posebni ureditvi plačevanja trošarine za energetsko intenzivna podjetja v drugih državah članicah.

V predlogu ZTro-1 smo v 89. členu opazili in pozdravljamo predlog uvedbe štirih razredov glede na velikost odjema elektrike v MWh. To bi rešilo del problematike visokih stroškov za trošarino pri

elektriki za velike odjemalce (energetsko intenzivna podjetja), v kolikor bi dejansko uvedli tudi različne cene v € za posamezne 4 razrede.

93.člen, 2.odstavek Predloga ZTro-1

Predlagamo, da se doda nova 5. točka, ki se glasi:

» 5. ki jo proizvajalec v svojih prostorih porabi za skupno proizvodnjo toplotne in električne energije (kogeneracijo).«

Obrazložitev:

V kogeneraciji sta, kot že ime pove, proizvodnja toplotne in električne energije neločljivo povezani. Proizvodnje ene brez druge tehnično ni mogoča. Naprave, ki zagotavljajo obratovanje kogeneracije, so iste. Nekaj primerov: ventilator za dovod zgorevalnega zraka v kogeneracijo porablja električno energijo za namen kogeneracije tako elektrike kot toplote, vendar gre za eno napravo z enim motorjem. Njegovo porabo novi predlog Zakona o trošarinah administrativno deli na del za proizvodnjo toplotne in del za proizvodnjo električne energije, ob čemer naj bi se otrošarinil le del za proizvodnjo toplote. Fizikalno in procesno taka ločitev ni utemeljena niti mogoča. Enako velja za npr. kotlovske napajalne črpalke parnih kotlov, katerih para se uporabi za kogeneracijo, energijo za krmiljenje procesa, črpalke goriva, transporte ostankov zgorevanja (za trda goriva), črpalke za odvod v kogeneraciji proizvedene toplote in še bi lahko naštevali.

Obema produktoma so praktično namenjene vse naprave v okviru kogeneracije, ob čemer so enakovredne, saj kogeneracija z enimi in brez drugih ne bi bila več kogeneracija. Posledično jih je smiselno enakovredno obravnavati s trošarinskega vidika.

Oprostitev plačevanja trošarine samo na osnovi tč.2 istega odstavka istega člena tako predstavlja dodatno administrativno delo za upravljalce kogeneracij ter posredno otrošarinjenje deleža energenta za kogeneracije v delu, ki se nanaša na lastno rabo elektrike za proizvodnjo toplote iz kogeneracije. Naš predlog navedeni pomanjkljivosti odpravlja.

4. točka drugega odstavka 93. člena Predloga ZTro-1

Glede na prejšnjo ureditev je v povezavi s tem členom prihajalo do nejasnosti. Na Gospodarski zbornici Slovenije smo bili opozorjeni na problematiko povezano z vračilom trošarine v specifičnem segmentu gospodarstva, in sicer na področju proizvodnje nekovinskih mineralnih izdelkov. Člani so nas opozorili, da je v zadnjih letih prišlo do bistvene spremembe prakse vračila trošarin na tem področju, saj so do obdobja 2009 podjetja uspešno uveljavljala vračilo trošarine za energente porabljene za pridobivanje nekovinskih mineralnih izdelkov, po tem letu pa so njihove vloge za vračilo zavrnjene. V zadnjem obdobju je torej ob nespremenjeni zakonodaji s tega področja oziroma ob nespremenjenih konkretnih določbah Zakona o trošarinah (Uradni list RS, št. 84/1998 s spremembami, v nadaljevanju: ZTro), prišlo do različne presoje vlog za vračilo trošarine s strani Carinske uprave Republike Slovenije (CURS, sedaj FURS).

V zgoraj omenjenih primerih gre predvsem za družbe, ki imajo v Poslovnem registru RS, na podlagi Uredbe o standardni klasifikaciji dejavnosti (Uradni list RS, št. 69/2007, 17/2008v nadaljevanju: Uredba o SKD), vpisano glavno dejavnost: »Drugo pridobivanje rudnin in kamnin« (08.990), ki sodi v

področje B (rudarstvo), poleg tega pa imajo v sami družbeni pogodbi navedene še druge dejavnosti, med drugim tudi »Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov« (23.990), ki sodi v področje C (predelovalne dejavnosti). Navedene družbe imajo tako celoten delovni proces razdeljen na dve fazi,, pri čemer je »rudniški del« dejavnosti popolnoma ločen od proizvodnega dela, kjer se proizvajajo nekovinski mineralni oziroma netrošarinski izdelki.

V večini primerov je tako prvostopenjski kot drugostopenjski organ ugotovil, da v predloženi vlogi opisane proizvodnje ni mogoče šteti kot proizvodnje nekovinskih mineralnih izdelkov, torej v smislu 4. točke 2. odstavka 55. člena ZTro (oziroma v smislu 6. točke 1. odstavka 55. člena ZTro).

Po mnenju pritožbenega organa je potrebno upoštevati opis pridobivanja in predelave surovine do priprave za njegovo prodajo oziroma vrstni red dejanj od izkopa surovine do priprave za njegovo prodajo. Skladno s prilogo I Uredbe o SKD imajo določene družbe vpisan podrazred dejavnosti 08.990 (drugo pridobivanje rudnin in kamnin). Iz priloge II k Uredbi o SKD (Pojasnila k SKD) v področje B (Rudarstvo) spada pridobivanje vseh mineralnih surovin, trdnih (premog in rude), tekočih (nafta) in plinastih (zemeljski plin). Pridobivajo se v rudnikih ali površinskih kopih ali s črpanjem. Sem spadajo tudi dodatna dela za pripravo surovine, da je primerna za prodajo: drobljenje, čiščenje, sušenje, separiranje, aglomeriranje, utekočinjevanje plina.

V prilogi II Uredbe o SKD je za področje C (predelovalne dejavnosti) navedeno, da je predelovalna dejavnost mehansko ali kemično preoblikovanje surovin, polizdelkov, sestavnih delov ali drugih materialov v nove izdelke, čeprav to ne more biti edini splošni kriterij za določanje predelovalne dejavnosti. To so lahko izdelki za končno uporabo ali pa polizdelki, ki se kot vhodni material predelujejo v drugih predelovalnih dejavnostih. Bistvene spremembe, obnova ali rekonstrukcija izdelkov na splošno veljajo za predelovalno dejavnost.

Glede na navedeno nas zanima ali 4. točka drugega odstavka 93. člena v povezavi s 4. odstavkom 93. člena zagotavlja tem družbam, da je del energentov za opravljanje dejavnosti, ki izvira iz »Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov« (23.990), ki sodi v področje C (predelovalne dejavnosti), oproščen plačila trošarin, tudi če slednja ni opredeljena kot glavna dejavnost. V kolikor temu ni tako, so takšne družbe v neenakopravnem položaju z ostalimi družbami, ki imajo to dejavnost opredeljeno kot glavno.

93.člen (sedaj veljavni 55. člen) Predloga zakona o trošarinah v povezavi z 8. členom Uredbe o CO2

I. Z vidika Uredbe o CO2

Iz 5., 6. in 7. odstavka 8.člena uredbe o CO2 ni dovolj jasno razvidno, pod katerimi pogoji se plačilo CO2 dajatve oprosti za gorivo, ki se rabi v napravi in mali napravi:

1. Katere so tiste dejavnosti/nameni, za katere je treba plačati minimalno obdavčitev? Ali je to minimalna obdavčitev - izračun po prilogi I direktive 2003/96/ES, na katero se sklicuje 5.odstavek ali izračun po Prilogi 8 te uredbe, na katero se sklicuje 7. odstavek?

2. Katere so tiste dejavnosti, za katere velja 100 % oprostitev tako plačila CO2 dajatve kot trošarine (tudi minimalne obdavčitve ni treba plačati) (5. odstavek v povezavi s 6.odstavkom).

3. Katere so (če so) tiste dejavnosti/nameni, za katere bi veljala oprostitve plačila CO2 dajatve, ker se gorivo uporablja v napravah in malih napravah, vendar zanje oprostitve plačila trošarine ne velja (velja plačilo trošarine po ZTro).

Primer: gorivo se uporablja v napravi, za katero je upravljavec pridobil pravnomočno dovoljenje za izpuščanje toplogrednih plinov v skladu z ZVO-1. Gorivo se uporablja za enega od namenov, ki so opredeljeni v 6.odstavku 8.člena. V tem primeru razumemo, da je gorivo oproščeno plačila CO2 dajatve kot tudi trošarine v celoti (obveznost plačila minimalne obdavčitve ne velja). Prosimo za potrditev tega razumevanja.

Do nejasnosti prihaja predvsem zaradi neusklajenosti 6.odstavka 8.člena osnutka uredbe o CO2 in 1.odstavka 55.člena ZTro oziroma 1.odstavka 93.osnutka novega ZTro (glej primerjavo v tabeli spodaj). Iz 6.odstavka 8.člena uredbe o CO2 so namreč popolnoma izpadli nameni iz 3.točke 1.odstavka 55.člena ZTro (rdeče obarvano v tabeli spodaj) oziroma kot izhaja iz obrazložitve k osnutku novega ZTro, naj bi bile rabe iz 3. točke opredeljene že v drugih točkah 1. odstavka 55.člena. Vendar glede na 93.člen osnutka novega ZTro in 8.člen osnutka uredbe o CO2 ta relacija ni dovolj jasna. Zato tudi vprašanje, ali je gorivo, za katero se trošarina po 3.točki 1.odstavka 55.člena ZTro ne plača, oproščeno tudi plačila minimalne obdavčitve po 6.odstavku 8.člena uredbe o CO2.

Sprašujemo, po kateri alineji 6.odstavka 8.člena uredbe o CO2?

Pričakujemo, da se pogoj minimalne obdavčitve v primeru 3.točke 1.odstavka 55.člena ZTro ne uporablja in predlagamo dopolnitev 6.odstavka 8.člena uredbe o CO2 z besedilom: »energente, ki jih proizvajalec v svojih proizvodnih prostorih porabi za nadaljnjo predelavo oziroma proizvodnjo netrošarinskih izdelkov ali drugih energentov in električne energije, razen če so bili uporabljeni kot pogonsko gorivo za transportna sredstva« oziroma temu ustreznim glede na predvidene drugačne diktije 93.člena osnutka ZTro.

V zvezi z ZTro, s katerim se spreminja opredelitev vrste rabe energentov, za katere se ne plača trošarina oziroma spremembami 3.točke 1.odstavka 55.člena ZTro, po kateri so sedaj oproščene plačila trošarine npr. dejavnost proizvodnje vlaknin in papirja, določena kemijska industrija, predelava kovin... prosimo za pojasnilo, v katere točke naj bi se glede na 93.člen osnutka ZTro razvrstile rabe energentov v teh dejavnostih (niso za namene ogrevanja) (5.točka?). Prosimo tudi za pojasnila, katere dejavnosti oziroma rabe energentov sodijo npr. pod 4. in 5.točko 1.odstavka 93.člena osnutka ZTro. V izogib nejasnostim pri izvajanju uredbe v praksi, prosimo za jasna in nedvoumna pojasnila določb 8.člena uredbe o CO2 v odnosu do ZTro (sedaj veljavnih in bodočih določb). Predlagamo uskladitev diktij uredbe o CO2 in ZTro (sedaj veljavnim in bodočim).

II. Z vidika elektointenzivnosti določenih panog (primer papirne industrije)

Problem je izpadajoči razlog oprostitve plačila trošarine za energente pod točko 3, na katerega je trenutno vezana večina papirnic in jih oprošča plačila trošarine na goriva, v glavnem gre za zemeljski plin, premog in elektriko.

V 55. členu veljavnega ZTro, po (1) odstavku, 3. točka se oprostitve plačila trošarine (pri zemeljskem plinu in drugih gorivih) glasi:

»....(1) trošarina se ne plačuje od energentov:

.....

3. ki jih proizvajalec v svojih prostorih porabi za nadaljnjo predelavo oz. proizvodnjo netrošarinskih izdelkov ali drugih energentov in električne energije, razen če so bili uporabljeni kot pogonsko gorivo za transportna sredstva.....«

Oprostitev plačila trošarine za uporabo energentov in EE za namene, za katere se ne plača trošarine v ZTr-1 ureja 93. člen. Zakonodajalec je v obrazložitvah predloga zakona navedel, da je 3. točka (1) odstavka 55. člena ZTr črtal, ker je dejavnost oz. tovrstna uporaba goriv oz. energentov zajeta v ostalih točkah (1) odstavka 93. člena.

S tem v zvezi nas zanima

1. *V katere točke bi »prerazporedili« uporabo goriv za dejavnost proizvodnje vlaknin in papirja? Vprašanje postavljamo glede na to, da je bilo ob predstavitvi ZTro -1 na MF 12.11.2015 rečeno, da novela Ztro ni imela namena povečati obsega sredstev zbranih iz naslova trošarine. Je to točka 4. ali eventualno točka 5.?*

»93.člen (uporaba energentov in električne energije za namene, za katere se ne plača trošarina) se glasi:

(1) Obveznost za obračun trošarine ne nastane oziroma se trošarina lahko vrne za energente, ki se v okviru opravljanja dejavnosti:

».....

4. porabijo v prostorih proizvajalca kot surovina za proizvodnjo energentov, razen če so bili uporabljeni

kot pogonsko gorivo za transportna sredstva;

5. porabijo za druge namene in ne pogonsko gorivo;

.....«

2. *Katere dejavnosti oz. katere rabe energentov oz. goriv »sodijo oz. bi bile »razvrščene« v 4. točko in v 5. točko (1) odstavka 93. člena?*

Ker je razlaga 93. člena ZTro-1 v tesni povezavi z »uredbo o CO2 dajatvi«, bi želeli čimprej razjasniti zgornja vprašanja.

Papirno industrijo v ožjem smislu predstavlja 7 papirnic, ki ustvarijo 500 mio evrov prihodkov, od tega 440 mio v izvozu ter ustvarjajo preko 53.000 € dodane vrednosti na zaposlenega. Gre za podjetja večinoma v tuji lasti in nepredvidljivo gospodarsko okolje daje slab signal tako novim vlagateljem ali investicijam v ta podjetja. Dodatne trošarine ali Co2 dajatev bi za ta podjetja pomenile do 2 mio € dodatnih stroškov, kar bi pomembno vplivalo na njihovo konkurenčnost in investicijski potencial.

Papirna industrija ne želi živeti v nejasnosti in nepredvidljivosti, predvsem pa ne more sprejeti nikakršnih dodatnih obremenitev, ki so že sedaj kot omenjeno previsoke in jo postavljajo v manj konkurenčen položaj.

četrti odstavek 73. člena in 93. člen ter 3. odstavek 50. člena Predloga Ztro-1

Predlagamo spremembo 4. odstavka 73. člena ter 8. odstavka 93. člena in sicer tako, da glasita:

"Oprostitev iz 1., 2. in 3. odstavka tega člena se lahko uveljavlja na podlagi pridobljenega dovoljenja za oproščenega uporabnika v skladu z 48. členom tega zakona ali kot vračilo pod pogoji in na način iz 20. člena tega zakona, pri čemer se načina uveljavljanja oprostitve ne izključujeta."

Predlagamo, da se 3. odstavek 50. člena spremeni tako, da bo jasno določal, da oproščeni uporabnik lahko iznad količin, ki jih obsega dovoljenje za oproščenega uporabnika, nabavlja iste trošarinske izdelke tudi s plačilom trošarine. Prav tako pa bi bilo treba tudi črtati zahtevo o utemeljevanju in predhodnem soglasju za nabavljanje količin trošarinskih izdelkov iznad oproščene kvote, saj tudi drugi subjekti lahko brez predhodnega soglasja nabavljajo trošarinske izdelke, če zanje plačajo trošarino.

Obrazložitev:

Ali bo predlog zakona, ki je v obravnavi, omogočal zahtevo za vračilo že plačane trošarine? Za večjo jasnost je v obrazložitvah zapisano, da je dodana določba, da upravičenci lahko uveljavljajo oprostitve plačila trošarine v okviru statusa oproščenega uporabnika trošarinskih izdelkov, ki ga pridobijo pri davčnem organu, ali uveljavljajo trošarinsko ugodnost naknadno, tako da za porabljeni energent ali električno energijo zahtevajo vračilo trošarine.

Definicija oproščenega uporabnika, kot je definiran skozi XIII. poglavje ni povsem razumljiva. Še zlasti ne v povezavi s 73. in 93. členom istega predloga. Pravzaprav sploh ni razumljivo, zakaj se ta status ureja, ob dejstvu, da 73. člen natančno opredeljujeta uporabo etilnega alkohola za namene, za katere se trošarina sploh ne plača. Enako tudi 93. člen ureja uporabo energentov in električne energije. Tako se ureditev oproščenega uporabnika pokaže zgolj kot status, ki le-temu omogoča uveljavljanje oprostitve.

4. odstavek 73. člena (enako določbo ima tudi 93. člen) pa tako omogoča uveljavljanje oprostitve plačila trošarine ali njenega vračila tudi drugim osebam in sicer po pogoji in na način, kot jih opredeljuje 20. člen tega predloga. Torej tudi osebi, ki ni oproščeni uporabnik. Da je vse skupaj še bolj nejasno pa dodatno poskrbi 3. odstavek 50. člena, ki oproščenemu uporabniku dovoljuje, da znotraj količin, za katero mu je izdano dovoljenje, le-te nabavlja tudi s plačano trošarino. Ureditev je povsem nejasna, nesmiselna in nerazumna. Se toliko bolj, ker bi za to, da nekaj kupi s plačano trošarino, oproščeni uporabnik moral to celo predhodno utemeljiti in pridobiti odobritev davčnega organa. Predpostavljamo, da gre za napako. 3. odstavek 50. člena je smiseln samo v primeru, če gre za nabavo količin trošarinskih izdelkov, ki se nabavljajo iznad obsega, ki ga vsebuje dovoljenje za oproščenega uporabnika.

Da je situacija še bolj nejasna, pa niti 73. (in tudi 93.) člen ne omogoča povsem enotne razlage 4. odstavka, ki pravi, da se oprostitve lahko uporablja na podlagi pridobljenega dovoljenja oproščenega uporabnika v skladu z 48. členom ali kot vračilo po pogoji in načinu iz 20. člena tega zakona. Pri tem ni jasno, ali lahko oprostitve oseba uveljavlja le po eni osnovi ali po eni in drugi osnovi. Menimo, da bi glede na 1. odstavek istega člena, ki povsem jasno pove, da je uporaba etilnega alkohola oproščena plačila trošarine, 4. odstavek moral biti (razumljen in tudi napisan) na način, da oseba, ki uporablja etilni alkohol za oproščene namene, lahko izbere eden ali drugi način oprostitve trošarine (se pravi oba načina odvisno od načina nabave - bodisi neplačilo po statusu oproščenega uporabnika ali vračilo v primeru plačila trošarine).

Predlog prehodne določbe

Menimo, da bi prehodne določbe novega zakona morale omogočiti tudi "popravo krivic", ki jo je neenotna uporaba zakona s strani carinskega organa povzročila, kljub jasni zakonski določbi, da je uporaba alkohola oproščena plačila trošarine, če se ta uporabi za z zakonom določene namene. Zato predlagamo, da se v prehodne določbe doda člen, ki bi glasil:

"Plačana trošarina za trošarinske izdelke, ki so v skladu s 73. in 93. členom tega zakona oproščeni plačila trošarine, se osebam, ki so trošarino plačale, vrne, če je bila plačana v času od 1.1.2010 do uveljavitve tega zakona in sicer na podlagi njihovega zahtevka, ki ga morajo vložiti najkasneje v roku 60 dni po uveljavitvi tega zakona."

Obrazložitev:

Menimo, da bi predloženi zakon moral tudi urediti nekatera odprta vprašanja pri sedanji uporabi veljavnega zakona pri obračunavanju trošarine za trošarinske izdelke, od katerih se trošarina ne plača. Že sedaj veljavni 1. odstavek 44. člena izrecno določa, da je uporaba alkohola oproščena trošarine, če se uporablja kot surovina za namene, ki jih opredeljuje 1. odstavek 44. člena. Sedaj veljavni zakon pa ni dajal jasnega odgovora o tem (Pravilnik o izvajanju zakona o trošarinah pa ga očitno nedvoumno daje - v 35. členu med evidencami, ki jih mora voditi oproščeni uporabnik, navaja tudi podatke o „nabavi trošarinskih izdelkov po ceni z vključeno trošarino“; kako bi lahko oproščeni uporabnik navajal podatke o nabavi trošarinskih izdelkov po ceni z vključeno trošarino, če le-ta ne more hkrati nabavljati iste trošarinske izdelke tudi izven režima odloga plačila trošarine?!), ali lahko oseba, ki ima status oproščenega zavezanca nabavlja iste trošarinske izdelke, za katere je oproščena, tudi v režimu v katerem plačuje trošarino, katere vračilo pa kasneje zahteva po 30. členu veljavnega zakona Posledica tega je bila tudi neenotna praksa carinske uprave (oziroma FURS), ki je nekaterim subjektom takšen režim omogočala in jih torej hkrati obravnavala kot oproščene uporabnike, hkrati pa jim na njihov zahtevek po 31. členu za količine trošarinskih izdelkov, od katerih je bila trošarina plačana, omogočila tudi vračilo na podlagi zahtevka. Takšna neenotna uporaba s strani carinskega organa je na trgu povzročila zmedo in bistveno različne pogoje poslovanja za posamezne gospodarske subjekte. Tako je vsaj en subjekt to, kljub jasnemu zakonskemu določilu, da je uporaba alkohola za namene iz 1. odstavka 44. člena oproščena trošarine, le-to plačal, drugi pa ne, oziroma so jo dobili vrnjeno.